

فرشته شهری منبری در آسمان خوزستان است.

درس ۲۳

۱- جنگ تحمیلی در چه تاریخی آغاز شد؟

۲- چند مسیر مهم حملات هوایی عراق را نام ببرید. اصفهان، تهران، تبریز، اهرم، دزفول، مریوان

خرمشهر در جنگ دشمن

در روز ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ در حالی که مردم به زندگی خود مشغول بودند و دانش آموزان و خانواده هایشان برای شروع سال تحصیلی آماده می شدند، ناگهان صداهای مهیبی همه را وحشت زده کرد. هواپیماهای عراقی در آسمان خرمشهر و تعدادی دیگر از شهرهای ایران ظاهر شدند و بمب های خود را بر سر مردم فروریختند. به نقشه های زیر توجه کنید. همان طور که می بینید، پس از حمله ی هواپیماهای عراقی به بعضی از شهرهای کشور، هجوم زمینی ارتش این کشور نیز به سرزمین جمهوری اسلامی آغاز شد. این حملات سر آغاز جنگ تحمیلی و هشت سال دفاع مقدس مردم ایران در مقابل دشمنان بود.

مسیر حمله ی زمینی ارتش عراق

مسیر حمله ی هوایی ارتش عراق

- راهنما**
- پایتخت
  - شهرهای عراق
  - شهرهای ایران
  - حمله ی هوایی
  - حمله ی زمینی

فعالیت ۱

با توجه به نقشه ی بالا چند شهر را که مورد هجوم زمینی ارتش عراق قرار گرفتند، نام ببرید.

اهواز، آبادان، دزفول، سوسنگرد، سرپل ذهاب، مریوان و ... مورد حمله ی زمینی

فعالیت ۲

با کمک معلم و با استفاده از یک نقشه ی استان های کشور، استان های هم مرز عراق را پیدا کنید

و بنویسید. استان کرمانشاه، ایلام، کردستان، خوزستان و آذربایجان غربی

۱۴۲ - کدام شهر در دوران جنگ به ایران شباهتی دارد؟ مریوان

ارتش ایران پس از انقلاب هنوز
 طور کامل شکل نگرفته و ایران هنوز
 آمادگی لازم برای دفاع ندارد

کمیته روحانی انقلاب در ایران همه از
 مبارزان با استقامت بودند.
 ایران تازه با استقلال رسیده بود و در وقت
 هوشی برای تجاوز و تصرف خاک
 ایران بود.

۴- علت های حمله ی نظامی عراق به ایران چه بود؟

در سال های گذشته آموختید که انقلاب اسلامی ایران در بهمن ماه ۱۳۵۷ به رهبری امام خمینی (قدس سره) به پیروزی رسید. امام خمینی (قدس سره) طی سال ها مردم را به مبارزه علیه حکومت استبدادی پهلوی دعوت و هدایت کردند.

امام (قدس سره) همچنین شخصیتی ضد استعماری بودند. ایشان همواره به جلوگیری از نفوذ بیگانگان در این کشور و استقلال ایران تأکید می کردند و می گفتند مردم باید خودشان سرنوشت کشور را به دست بگیرند.

پس از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی به وجود آمد و مردم ایران سرنوشت خود را به دست گرفتند و کشورهای استعمارگر متوجه شدند که منافع آنها در ایران قطع شده است.

با تشکیل جمهوری اسلامی، ایران یاور مظلومان در جهان شد و از مبارزه ی مردم فلسطین حمایت کرد و همین موضوع برای دشمنان خوشایند نبود.

در اوایل پیروزی انقلاب، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تازه شکل گرفته بود و ارتش و سپاه در حال مجهز شدن و نیرو گرفتن بودند و هنوز آمادگی کافی برای دفاع نداشتند. در همین زمان، صدام، حاکم ستمگر عراق از اوضاع سوء استفاده، و حمله ی نظامی را به ایران آغاز کرد.

۵- اشغال خرمشهر پس از پیروزی لایران از کدام مبارزات حمایت می کردیم از مبارزات مردم فلسطین

خرمشهر یکی از شهرهای زیبای جنوب غربی ایران و جزء بندرهای مهم بازرگانی در منطقه ی خلیج فارس به شمار می آید. این بندر در محل برخورد رود کارون و اروندرود قرار دارد. نزدیک ترین شهر به خرمشهر، آبادان است. ارتش عراق در هفته ی اول جنگ، بعضی از شهرهای مرزی ایران را اشغال کرد و در همه ی شهرها با مقاومت سرسختانه ی مردم روبه رو شد.

خرمشهر شهری
 مرزی در استان
 خوزستان
 است.
 ۴

۶- خرمشهر در کدام ناحیه از ایران قرار دارد؟

وقتی جنگ آغاز شد، امام خمینی (قدس سره) فرمودند:
 من از ملت بزرگ ایران خواهانم که در هر مسئله ای که پیش می آید قوی باشند، قدرتمند باشند، متکی به خدای تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز باک نداشته باشند. ما از آن قدرت های بزرگ نترسیدیم. این (صدام) که قدرتی ندارد، عراق که چیزی نیست.

۷- چرا اولین حملات عراق از جنوب و خوزستان بود؟

عکس خرمشهر بعد از حمله‌ی نظامی

عکس خرمشهر قبل از حمله‌ی نظامی

زیرا مردم این منطقه همگی عرب زبان هستند

یکی از رؤیاهای صدام و فرماندهان عراقی این بود که خوزستان را به تصرف خود دریاورند و مالک خرمشهر و اروندرود بشوند. مقاومت مردم قهرمان خرمشهر در مقابل هجوم ناگهانی دشمن به درازا کشید و آنها ۳۴ روز در حالی که سلاح و مهمات کمی برای دفاع داشتند در مقابل ارتش مجهز به توپ و تانک عراقی‌ها جنگیدند.

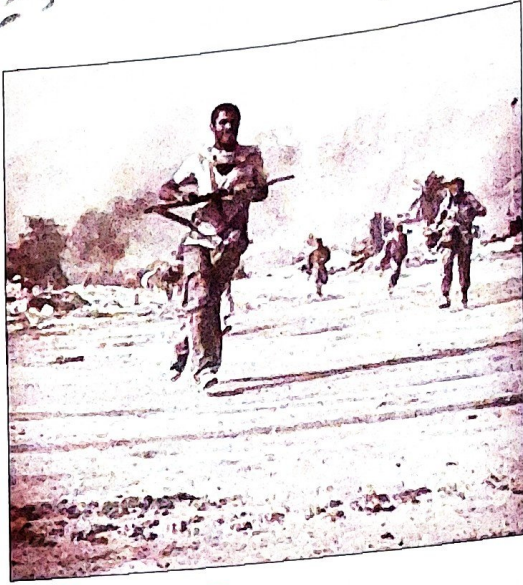
۸- در روزهای آغازین جنگ مقاومت مردم در خرمشهر چگونه بود؟

صحنه‌هایی از دفاع رزمندگان

۹- فرماندهی سپاه پاسداران در خرمشهر چه کسی بود و چه کردند؟

۱۰- پس از (۳۴) روز مقاومت فرماندهان در روزهای آغاز جنگ چه اتفاقی افتاد؟

نماز مدافعان خرمشهر در حومه‌ی دارخوین

مطالعه برای انجام فعالیت

زندگی‌نامه‌ی شهید محمد جهان‌آرا

شهید محمد جهان‌آرا در سال ۱۳۳۳ در خرمشهر به دنیا آمد. قبل از انقلاب او تحت تأثیر مبارزات امام با گروهی از دوستانش به فعالیت سیاسی علیه حکومت پهلوی پرداخت. حکومت شاه، او و دوستانش را دستگیر و به زندان محکوم کرد.

پس از گرفتن دیپلم در کنکور شرکت کرد و وارد دانشگاه شد. وی پس از پیروزی انقلاب، فرماندهی سپاه خرمشهر را به عهده گرفت و همزمان جهاد سازندگی را در خرمشهر ایجاد کرد.

با شروع جنگ، او دوش به دوش مردم خرمشهر علیه دشمن جنگید. بعد از اشغال خرمشهر، جنگ وارد مرحله‌ی تازه‌ای شد. رزمندگان اسلام در اولین گام، محاصره‌ی آبادان را شکستند. این پیروزی مهمی بود. جهان‌آرا و تعدادی از فرماندهان برای گزارش این خبر به امام خمینی و انجام یک مأموریت راهی تهران شدند اما هوایمای آنها درین راه سقوط کرد و جهان‌آرا و همراهانش به شهادت رسیدند.

۹) در آن زمان، محمد جهان‌آرا فرماندهی سپاه پاسداران خرمشهر بود. او و دیگر یارانش شجاعانه در کنار مردم با نیروهای متجاوز جنگیدند. خاطره‌ی فداکاری‌های آنها هرگز از یاد مردم ایران نخواهد رفت. ۹

۱۰) سرانجام، پس از این همه مقاومت، دشمن با سربازان بیشتر و سلاح فراوان به پیشروی ادامه داد و خرمشهر سقوط کرد و به دست ارتش صدام افتاد. دشمن شهر را غارت کرد و مردم زیادی را به شهادت رساند. به همین دلیل این شهر را خونین شهر نامیدند. پس از سقوط خرمشهر، ارتش صدام به قصد تصرف آبادان، این شهر را محاصره کرد. ۱۰

پس از اشغال خرمشهر، صدام با موشک، توپ و هواپیما به شهرهای دیگر ایران حمله کرد. اما در بسیاری از شهرها مردم مقاومت و از شهر دفاع کردند. یکی از مقاوم‌ترین شهرهای ایران در هشت سال دفاع مقدس، شهر دزفول بود. شهر دزفول بیشترین حملات هوایی را تحمل کرد. مردم دزفول آن‌چنان مقاومت و دلیری از خود نشان دادند که این شهر به عنوان نمونه‌ی مقاومت و پایداری ایران عزیز انتخاب شد. ۱۱